

incarnationis dñice **D.** cccc. lviij. iij. kl. **Abaij.** Pontificatus
nostri Anno quarto.

Hic ep̄s Attrebatē/ fuerat natus de Leponio in burgūdia
Ibiq; postea monachus niger et abbas/ cuius p̄sumptioni po
tenti virtute per appellationem publicam et alia iuris remedia
obuiavit abbas cisterci/ et reuocationē istā impetrauit/ quam
cōtra ipsum diligenter exequi mandauit/ cui⁹ virtute ordinis
p̄uilegia et libertates in suo integro manserūt. **S**i simile vbi
vbi attemptaret/ hui⁹ virtute et exemplo ordinis persone se tu
eri et defendere deberēt.

Priuilegi dñi **Dij.** pape. ii.

Generalis et amplissima confirmatio om
nium p̄uilegiorum/ immunitatū/ liber
tatum/ exemptionū/ conseruatoriarū/ gra
tiarum/ omniū indultorū tam a sede apo
stolica q̄ a regibus / et quibuscunq; alijs
ordini cōiunctim vel diuisim concessorū
p̄cipiendo vniuersis prelatis ecclesie/
ac vniuersis principibus/ et communita
tum rectorib⁹/ sub pena excomunicatio
nis quatenus abbates/ abbatissas/ con
uentus/ et p̄sonas ordinis dictis p̄uile
gijs/ immunitatibus/ libertatib⁹/ p̄seruato
rijs/ gratijs/ et indultis pacifice vti p̄mit
tant omni appellatione postposita.

I

Ius **A**ps seruus seruorum dei. Ad fu-
turam rei memoriã. Et si quibus
libet psonis ecclesiasticis ac religiosis pser-
tim illis qui mundi cõtemnentes illecebras
in humilitatis habitu regi cunctorũ princi-
pum in abstinentia et diuinis officijs suas ani-
mas deuouerũt/ ex paterne pietatis officio
teneamur assistere/ pfectores tñ cisterciensũ or-
dinis vtriusq; sexus eo feruētiori caritate cõ-
plectimur quo ipsũ ordinẽ in dei ecclesia cõ-

spicimur/ et insignẽ vberi dilectione psequimur/ vnde si qñ pri-
uilegia/ gratie/ et indulta p exaltatione et incremẽto eiusdẽ or-
dinis ac pace et tranquillitate in eo virtutũ dño militantiũ per
Romani pontifices pdecessores nostros/ aut imperatores/ et re-
ges cõcessa et indulta cõperimus/ vt perpetuã firmitatẽ obtine-
ant/ ea merent̃ apli roboris clipeo communiri. Sane petitio
dilectorũ filiorũ abbatũ Cisterciensũ monasterij Cabilonenũ dioc/
eiusq; coabbatũ/ abbatissarũ/ et conuentũ ordinis eiusdem
nobis nuper exhibita cõtinebat/ qd̃ olim nõnulla puilegia/ im-
munitates/ exẽptiones/ libertates/ gfe/ cõseruatorie/ et indulta
p felicis recordatiõis Innocentiũ. iij. Alexandrũ. iij. Urbanũ
iij. Gregoriũ. viij. Honorũ. iij. Clemẽtẽ. v. et q̃plures alios ro-
mani pontifices pdecessores nostros/ seu p Romani p̃tificib⁹
in eorũ obediẽtijs habitos/ ac etiã p recolẽde memorie p̃lato
p̃tifices/ impatores/ ac Romani/ et alios reges p augmẽto di-
uini cultus et saluberrimo statu et incremẽto ordinis p̃libati cõ-
cessa fuerint pariter et indulta. Vt sicut eadẽ petitio subiũge-
bat cũ ptingat interdũ dicti ordinis pfectores ptra hmõĩ pu-
ilegia et indulta p locoꝝ ordinarios/ ac p̃lato/ et alios qui no-
mẽ dñi inuanũ recipere nõ formidãt indebite molestari p par-
te dictoꝝ abbatis cisterciũ/ coabbatũ ei⁹/ abbatissarũ/ et cõuen-
tũ ordinis p̃libati nobis fuit hũiliter supplicatũ/ vt hmõĩ pri-
uilegijs/ gratijs/ et indultis/ ac lris pdecessoꝝ/ p̃latoꝝ/ pontifi-
cũ/ imperatoꝝ/ et regũ p̃fatoꝝ robur apli cõfirmatiõis adijce-
re/ et alias ad eorũ p̃petuũ robur obtinendũ p̃tes apli p̃uissi-

onis interponere de benignitate applica dignaremur. Nos igitur eorum de predecessorum vestigijs inherentes ac cupientes tranquillitati et paci abbatum/abbatissarum/et conuentuum/ac professorum huiusmodi quantum cum deo possumus prouidere hominum supplicationibus inclinari priuilegia/immunitates/libertates/exceptiones/conservatorias/gratias/et indulta per quoscumque Romanum pontifices predecessores nostros/seu per Romanum pontificibus in eorum obedientijs habitos abbatibus dicti monasterij Cistercij/eius coabbatibus/abbatissis/et conuentibus ordinis eiusdem coniunctim vel diuisim ut prefertur concessis et concessa/necnon prelatorum pontificum/imperatorum/regum/ac dominorum temporalium litteras hominum et omnia et singula in eis contenta put rite et iuste ac rationabiliter processerunt et prefato ordini fuerunt seruata quorum omnium et singulorum tenores de verbo ad verbum presentibus haberi volumus per sufficiens expressis exnunc imperpetuum aucte applica tenore presentium approbamus/ac etiam confirmamus et presentis scripti patrocinio comunimus/Uniuersos et singulos ecclesie prelatos patriarchas/presbiteros/archiepiscopos/episcopos/abbates/presbiteros/decanos/archidiaconos/prepositos/archipresbiteros/officiales/ac alios in dignitate constitutos/necnon principes christianos quoscumque dignitate fulgentes/et eorum officarios/Ciuitatum que villarum seu comunitatium rectores/et maiores rogantes/monentes/et hortantes attente eis per applica scripta in uirtute sancte obedientie et sub excois pena districte precipiendo mandantes quatenus predictos abbates/abbatissas/presbiteros/et personas ordinis prenominati pre tactis priuilegijs/immunitatibus/exceptionibus/libertatibus/gratijs/conservatorijs/et indulgijs put vsi sunt gaudere permittant pacifice et quiete contradictores per censuram ecclesiasticam et alia iuris remedia appellatioue postposita contempserint/inuocato ad hoc si oportuerit auxilio brachij secularis decernentes ea fore ubique et quicquid exhibita fuerint vel ostensa in iudicio et extra imperpetuum obseruanda/ac exnunc irritum et inane quicquid imposterum contra approbationem/confirmationem/comunitionem/et decretum nostre hominum a quoquam quauis auctoritate scieter vel ignoranter contigerit quomodolibet attemptari. Nulli ergo oino hominum liceat hanc paginam nostre approbationis/confirmationis/comuni-

tionis/rogationis/monitionis/hortationis/mandati/ z cōsti-
tutionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
tem hoc attēptare presumpserit/ indignationē omnipotentis
dei/z beatorū Petri z Pauli aploꝝ eius se nouerit incurfurū.
Datum Abantue. Anno incarnationis dñice M.cccc.lxx. Pri-
die Moñ Augusti. Pōtificatus nostri Anno primo.

Quod abbas Cistercij z quattuorū primi pos-
sunt compellere omnes abbates/ abba-
tissas/z officarios ad quodlibet annum
uisitandū capitulū generale ad soluendū
contributiones z subsidia sibi z suis mo-
nasterijs impositis/z ad mittendū studē-
tes in vniuersitatib⁹ sub penis in statutis
aplicis z ordinis p̄tētis ipso facto.

I

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Di-
lectis filijs abbati monasterij
Cistercij Labiloneſi dioc/z quattuorū pri-
mis p̄rib⁹ ordinis cisterciēſi. Salutē z aplicā
ben̄. Ad ea ex pastoralis officij debito li-
bēter intēdimus p̄ q̄ monasteria z alia lo-
ca v̄ri ordinis in ſpiritualib⁹ z tēporalib⁹
valeāt feliciter gubernari. Cū itaq; ſicut
exhibita nobis nuper p̄ parte dilectorū
filiorū generalis capituli predicti ordinis
veſtri cisterciēſi petitio continebat ſint q̄ plures abbates z ab-
batiffe/ac alij officarij dicti ordinis qui per ſe vel alios non vi-
ſitant anno quolibet capitulum generale/ac etiam contributi-
ones z subsidia pro communi vtilitate ordinis ſibi z ſuis mo-
nasterijs impositas ſeu imposita non ſoluūt nec ſtudentes in

vniuersitatibus tenent. Nos igitur ad quos pertinet super his salubre remedium adhibere capituli huiusmodi supplicationibus inclinatis vobis et cuiuslibet vestrum in premissis defectuosos/aut ea adimplere non curantes penas in statutis apostolicis et regularibus eiusdem ordinis contentas ipso facto incurere et incurrisse declarandi/ac palam et publice denunciandi/necnon penas ipsas in eos infligendi/et ipsos ad satisfaciendum ordini, prout in eisdem statutis continetur compellendi plenam et liberam tenorem presentium concedimus facultatem. Non obstante quacumque consuetudine compositione/seu contradictione/aut alia quavis causa que in contrarium allegari possint statutis ipsis duntaxat bene pensatis ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Abantue. Anno incarnationis dominice M. cccc. lix. vij. Idus Augusti. Pontificatus nostri Anno primo.

Quia nullus princeps etiam fundatores monasteriorum preteritu hospitalitatis monasteria grauare/aut ultra duas noctes ibidem seu in locis eorundem manere sub pena excommunicationis late sententie presumat. **Q**uia ratione ecclesiarum parochialium monasterijs annexarum que per perpetuos vicarios regi solent abbates in synodos ordinariozum comparere non tenentur/nec ad hoc compelli possunt. **Q**uia monachi et religiosi ordinis sub excommunicationis et depositionis pena pro quacumque causa vel querela inter eos mota in iudicio vel extra preterquam auctoritate

apostolica coram quacūq; persona cuius
 cūq; p̄minentie etiam si regalis / qui de
 ordine non fuerit per appellationē causa
 nouitatis / vel alias aliquē de ordine tra
 here audeat. **S**ed coram p̄clatis ordi
 nis aut generali capitulo respondere te
 neantur / cōtrafaciens sententiā excōmu
 nicationis incurrit / z eo ipso a suo iure ca
 dit. **E**t q̄ vidimus fides adhibeat .z̄c̄.

I

Ius Ep̄us seruus seruorum dei. **A**d
 futuram rei memoriā. **I**n super
 ne dignitatis specula licet immeriti dispo
 nente domino cōstituti digna exauditione
 vota p̄sonarū humiliū maxime diuinis lau
 dibus sacreque religionis obseruatiē dedita
 rum apostolico fauore p̄sequimur / z ipsarū
 necnon monasteriorū z locorū regulariū
 earundē p̄fectibus p̄uisionis occurrim⁹
 gratia cōgruentis earūq; monasteria loca et
 personas ab iniustis z illicitis grauaminib⁹ / vexationibus / et
 turbationib⁹ releuari volumus / put in domino salubriter co
 gnouimus expedire. **S**ane sicut exhibita nobis nuper pro par
 te dilectorū filiorū capituli generalis cisterciē ordinis petitio
 continebat sepissime cōtigit diuersa monasteria z loca dicti or
 dinis in diuersis mundi partibus cōstituta p̄ seculares princi
 pes z dominos temporales / etiā monasteriorū z locorū huius
 modi fundatores / vel de genere eorundē pretextu hospitalita
 tis / aut alias vtpote illa cū multitudine personarū copiosa in
 habitando / z inibi per longū tempus pernoctando / stando / et

manendo/ac magnos sumptus faciendo et bona eorundem con-
 sumendo multipliciter grauari et opprimi/ac etiam cum aliqua ex
 monasterijs et locis parrochiales ecclesias que per perpetuos vicari-
 os regi et gubernari solite sunt sibi annexas habeant locorum or-
 dinarij et diocesani dilectos filios abbates monasteriorum et lo-
 corum predictorum ad comparandum in suis synodis archiepiscopalis
 et episcopalis compellunt/necnon aliqui ex religiosis eiusdem ordi-
 nis super nonnullis causis et querelis inter ipsos per tempore mortis
 ad alios quam dicti ordinis iudices recurrunt in magnam dispen-
 diam grauamen et vilipendium monasteriorum locorum personarum
 et ordinis predictorum. Quare pro parte dictorum capituli genera-
 lis nobis fuit humiliter supplicatum ut sibi super his oportune pro-
 uideri de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur cupientes
 super his salubriter prouideri homini supplicationibus inclinati
 vniuersis et singulis dilectis filiis quorumcumque monasteriorum et
 locorum abbatibus pro tempore et conuentibus dicti ordinis aucto-
 ritate apostolica tenore presentium indulgemus/ac etiam statuimus et ordi-
 niamus quod deinceps perpetuis futuris temporibus nullus prin-
 ceptus secularis aut dominus temporalis etiam si fundator monasteriorum
 et locorum ipsorum fuerit preteritu hospitalitatis homini aut alii aliquid ex
 ipsis monasterijs grauare/ et ultra duas noctes inibi vel locis
 ad ipsa monasteria pertinentibus sub pena excommunicationis quam eos ipso
 facto incurrere volumus remanere audeat vel presumat/ sed de
 his que sine grauamine eorundem monasteriorum et locorum mini-
 strabuntur contentus existat/ Et nihilominus eisdem abbatibus
dicta auctoritate concedimus/ quod ratione dictarum parrochi-
alium ecclesiarum ut prefertur annexarum quod diu in illis perpetui vi-
carij extiterint/ in prefatis synodis comparere et interesse mini-
me teneant/ nec ad id per locorum ordinarios huiusmodi seu ali-
as a quoquam inuicti valeant compelli vel coartari decernentes
processus excommunicationis aliasque sententias et censuras/ac to-
tum et quicquid in contrarium forsan attemptari contigerit ex nunc ir-
rita fore et inania/ preterea quibusuis monachis et religiosis di-
cti ordinis etiam sub excommunicationis et depositionis ordi-
nis pena/ ne de cetero pro quacumque causa vel querela inter eos

mota vel mouenda in iudicio vel extra p̄terq̄ auctoritate apo-
 stolica corā quacūq̄ persona cuiuscūq̄ dignitatis aut p̄eminē-
 tie/etiam si regalis/que nō de dicto ordine fuerit p̄ appellatio-
 nem casum nouitatis vel alias aliquē ex ipsis religiosis trabe-
 re presumant vel audeant /eadē auctoritate districtius inhi-
 mus/sed p̄ quibusuis suis causis ⁊ querelis religiosi ipsi corā
 prelatis suis dicti ordinis ac demū in capitulo generali huius-
 modi cōparere/ac de iure ⁊ iusticia respōdere teneant/ quod si
 secus egerint sententiā excommunicationis hmōi incurrāt/ ac a
 iure suo cadant eo ipso/ **N**ō obstantib⁹ cōstitutionib⁹ ⁊ ordina-
 tionib⁹ ap̄licis/ac statut⁹ ⁊ cōsuetudinib⁹ monasterioꝝ locoꝝ
 ⁊ ordinis predictoꝝ iuramento confirmatione ap̄lica vel qua-
 cūq̄ firmitate alia roboratis ceterisq̄ contrariis quibuscūq̄/
 aut si principib⁹ secularibus/ ⁊ dñis tēporalibus/ ac religiosis
 predictis/vel q̄busuis alijs cōmuniter vel diuisim a sede apo-
 stolica indultū existat/qđ interdici/suspendi/vel excommunica-
 ri nō possint p̄ litteras apostolicas nō faciētes plenam ⁊ exp̄s-
 sam/ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionē.
Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginam nostrorū indul-
 ti statuti ordinationis/cōcessionis/decreti/inhibitionis/ ⁊ vo-
 luntatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
 tem hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotentis
 dei/ ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli apostolorū eius se nouerit incur-
 surum. **D**atum Mantue Anno incarnatōis dñice **AD**. cccc. lix
 vij. kl. Augusti. Pontificat⁹ nostri Anno primo.

Qui dominus Listerciēn. ⁊ quattuor p̄ri-
 mi possunt reconciliare ecclesias ⁊ mona-
 steria ordinis sanguinis vel seminis effu-
 sione pollutas dummodo non de homi-
 cidio/cum aqua ab aliquo episcopo be-
 nedicta.

N

Ius Ep̄s servus servorum dei. Di-
lectis filiis Cisterciensibus / de Fir-
mitate / de Pontignaco / de Claravalle /
de Abzimūdo Cisterciensibus ordinis / Labi-
loneſi Antisiodoreſi et Lingoneſi dioceſ-
monaſteriorū abbatibus p̄ſentibus et futu-
ris. Salutē et aplicam benedictionē. Ve-
ſtrarū deuotionū precibus benignū im-
partientes aſſenſum libēter ea vobis cō-
cedimus gratioſe que comodū veſtrū re-

ſpicere diſcoſunt. Cum itaq; ſicut p̄ parte veſtra fuit ppoſi-
tū corā nobis ſepe cōtingat eccleſias et monaſteria v̄ſi Cister-
ciensibus ordinis per effuſionē ſanguinis vel ſeminis violari nobis
humiliter ſupplicatiſtis / vt puidere vobis ſup hoc de oportuno
remedio ac de benignitate aplica dignaremur. Nos igitur ve-
ſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati vobis et cuilibet ve-
ſtrū / vt quecūq; eccleſias et monaſteria veſtri ordinis regularia
h̄mōi quotiēs fuerit oportunū / dū modo ex homicidio illa po-
lura nō fuerint reconciliare valeatis / aqua prius p̄ aliquē anti-
ſtitem vt moris eſt benedicta / auctoritate preſentium cōcedim⁹
facultatē. Per hoc autē conſtitutioni que id p̄cipit per ep̄ſco-
pos tantū fieri / nullum volumus impoſterū p̄iudiciū gene-
rari preſentibus p̄petuo duraturis. Datum Mantue. Anno
incarnationis dñice M. cccc. lix. vij. kl. Auguſti. Pontificat⁹
noſtri Anno primo.

Confirmatio indulti conceſſi per domi-
num Innocentiū papam. iiii. Quod profes-
ſi ordinis noſtri poſſunt ſuccedere in bo-
nis parentū ac ſi remaſiſſent in ſeculo.

I

Ius eps seruus seruorum dei. Ad futura rei memoria. Ad hoc diuina nos miseratio meritis licet insufficientibus summe potestatis ecclesiastice principatum obtinere disposuit ut suam cuiusque iusticiam put debitores existimus vbi libet ministremus / et que religiosis personis sub suavi contemplationis iugo altissimo famulantibus per predecessores nostros Romanam pontifices concessa conseruimus illorum inherendo vestigijs dum a nobis petitur restorationis et inuouationis munimine pensamus solidemus hinc est quod nos quorundam felicis recordationis Innocentij pape. iiii. predecessoris nostri litterarum quas diligenter inspicere et examinari fecimus tenore de verbo ad verbum signis et characteribus duntaxat exceptis presentibus annotato / eas cum incipiant vetustate consumi ad dilectorum filiorum Oratorum generalis capituli ordinis cisterciensis supplicationis instantia auctoritate apostolica inuouamus / et presentis scripti patrocinio communiemus. Tenor vero ipsarum litterarum talis est. **I**nnoce[n]tius eps seruus seruorum dei. Dilectis filiis abbati Cisterciensis / eiusque coabbatibus et conuentibus vniuersis Cisterciensis ordinis. Salutem et apostolicam benedictionem. Deuotionis vestre precibus inclinati auctoritate vobis presentium indulgemus / ut possessiones et alia bona mobilia et immobilia exceptis feudilibus que personas fratrum ad monasteria vestra e seculo fugientium et professionem facientium in eisdem si remansissent in seculoratione successionis vel quocumque alio iusto titulo pertraxissent petere ac retinere libere valeatis / contraria consuetudine non obstante. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere / vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit / indignationem omnipotentis dei / et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datum Lugduni. ii. kl. Nouembrii. Pontificatus nostri Anno quarto. **P**er hoc autem cuiquam nullum ius de nouo acquiri volumus / sed antiquum tantummodo conseruari. Nulli ergo omnino hominum li-

ceat hanc paginā nostre innouationis ⁊ cōmunitōnis infrige-
re/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attempta-
re p̄sumpserit/indignationē omnipotentis dei/ ⁊ beatorū Pe-
tri ⁊ Pauli apostolorū eius se nouerit incurfurū. Datum abā-
tue. Anno incarnationis dominice M.cccc.lxx.vij.kl. Augu-
sti. Pontificatus nostri Anno primo.

Confirmatio priuilegij concessi p̄ domi-
num Bonifatium papam. viij. De terris
cultis ⁊ incultis ad ordinē spectantibus
etiam quas alijs colendas trademus/de
quibus aliquis decimas seu p̄mitias nō
percepit nullus a nobis/ vel cultoribus/
seu quibuscūq; alijs decimas seu p̄miti-
as erigere potest. Item cōfirmatio priui-
legij Alemētis. vi. q̄ abbates redeuntes
ad monasteria nō tenentur compotū red-
dere bursarijs.

Ius Ep̄s seruus seruorū dei. Ad
futurā rei memoriā Ex apo-
stolice sedis p̄uisione ac personarū p̄ser-
tim sub regulari habitu virtutū domino
famulantū deuotione. puenire dinosci-
tur/ vt Romani pontifex quandoq; pre-
decessorū suorū Romani pontificū gesta
innouet ⁊ innouatione restauret/ ac auc-
toritate aplica fulciat innouata/ hinc est
q̄d nos ad dilectorū filiorum abbatis et
totius generalis capituli ordinis Cisterciēi instantiā quāsdā

felicitis recordationis **Bonifatij** viij. et quasdā alias **Clementis**
 vj. p̄decessorū nostrorū. **Roma**nū p̄tificū litteras inspici exami-
 nariq; diligenter et earū cum incipiant vetustate consumi teno-
 res p̄sentibus inseri fecimus qui tales sunt. **Bonifatius**
Ep̄s seruus seruoꝝ dei. **Dilectis** filiis vniuersis abbatib⁹ ab-
 batissis et cōuentibus ordinis cisterciēsi tam p̄sentibus q̄ futu-
 ris. **Salutē** et aplicam benedictionē. **In** ecclesie firmamēto ve-
 ster ordo nitore claro coruscans vniuersalē gregis dominici au-
 lam illuminat et currentib⁹ in stadio rectū iter insinuat/quo ad
 salutis brauiū facilius puenitur. **Nos** quidē ob hoc et propter
 magne deuotionis affectū quē ad nos et apostolicā sedē habe-
 tis ordinē ipsū/ac vos et alios eiusdē ordinis professores in-
 tima caritate psequimur/ac sinceris affectibus excitamur/ad
 vestra et illorum cōmoda in quibus honeste possumus promo-
 uenda/**I**deoque p̄missorū intuitu et obtentu dilecti filij nostri
Roberti tituli sancte **Pudentiane** p̄sbyteri cardinalis q̄ tanq̄
 p̄fati ordinis quē professus existit p̄motor assiduus necessita-
 tes vestras/et dicti ordinis nobis reuerēter exposuit/et sup illis
 nostre p̄uisionis auxiliū imploꝝauit/vobis auctoritate p̄sentium
 indulgemus/vt de terris vestris cultis et incultis ad ordi-
 nem vestrū spectantibus quas alijs concessistis vel cōcedetis
 imposterū excolendas/de quibus tamen aliquis decimas seu
 primitias non percepit nullus a vobis seu cultoribus terrarū
 ipsarum/aut quibuscunq; alijs decimas seu primitias exigere
 vel extorquere presumat. **Nos** enim nihilominus irritū decer-
 nimus et inane quicquid cōtra tenorē huiusmodi indulgentie
 fuerit attemptatū. **Nulli** ergo omnino hominū liceat hanc pa-
 ginam nostre cōcessionis et constitutionis infringere/vel ei au-
 su temerario contraire. **Si** quis autē hoc attemptare p̄sumpse-
 rit/indignationē omnipotentis dei et beatorū **Petri** et **Pauli**
 apostolorū eius se nouerit incurfurū. **Datum** Lateran. xv. kl.
Januarij. Pontificatus nostri Anno octauo. **Clemens**
Ep̄s seruus seruoꝝ dei. **Ad** futurā rei memoria. **Apostolice**
 sedis p̄ouidentia circumspecta gesta etiam summorū pontifi-
 cū attente prospiciens et considerans diligenter nonnunq; illa

strales monasteriorū ⁊ alioꝝ locoꝝ suozū quibꝰ sup hoc plenā
 concedimꝰ facultatē absolui valeant ⁊ cū eis sup irregularita-
 tep eos inde cōtracta forsitan dispensari. Nulli ergo oīno ho-
 minū liceat hanc paginā nostre suspensionis/volūtatis ⁊ con-
 cessionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
 tem hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē oīpotentis dei/et
 beatoꝝ Petri ⁊ Pauli aploꝝ eius se nouerit incurfurū. **Datū**
Quinioneñ Non Octobris. Pōtificatꝰ nostri Anno primo.
 Nos itaqꝝ dictoꝝ abbatis ⁊ capituli in hac parte supplicationi
 bus inclinari litteras ac tenores hmōi auctoritate p̄fata p̄sen-
 tiū serie innouamus/ et p̄sentis scripti patrociniō cōmunimꝰ.
 Per hoc autē nullū ius cuiquā de nouo acquiri volumus/ sed
 antiquū si qđ sit tantūmō cōseruari. Nulli ergo oīno hominū
 liceat hanc paginā nostre innouationis/ cōmunitiōnis ⁊ volū-
 tatis infringere/vel ei ausu temerario p̄traire. Si quis autem
 hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei ⁊ be-
 atoꝝ Petri ⁊ Pauli aploꝝ eius se nouerit incurfurū. **Datum**
Manue Anno incarnationis dñice M.cccc.lxx.vij.kl. Augu-
sti. Puntificatus nostri Anno primo.

Quoniam monasteria monialiū de cetero tene-
 buntur soluere cōtributiones ordinis p
 generale capitulū imponēdas.

Ius **I**ps seruus seruoꝝ dei. Dilecti
 filiꝝ Cisterciēñ/ de Firmitate/ de
 Pontigniaco/ de Claraualle ⁊ de Adori-
 mūdo Cisterciēñ ordinis/ Cabiloneñ Anti-
 stodoreñ ⁊ Lingoneñ dioceꝝ monasterioꝝ
 abbatibus. Salutē ⁊ aplicam benedictio-
 nē. Iustis ⁊ honestis petentiū votis liben-
 ter annuimꝰ eaqꝝ fauoribꝰ p̄sequimur opor-
 tunis. Cū itaqꝝ sicut p̄ parte vestra fuit p̄-
 positū coram nobis/ licet vos ⁊ dilecti filij

alij vestri coabbates monasteriorū ⁊ locoꝝ Cisterciensi ordinis
 certas contributiones p̄ dilectos filios capitulū generale eius-
 dem ordinis ex certis rationabilib⁹ causis p̄ tempore imponē-
 das iuxta ipositiones h̄mōi vt moris est psoluere debeat⁹ ⁊ p̄
 soluatis ānuatim/ tñ dilecte in christo filie abbatisse ⁊ priorisse
 diuersoꝝ alioꝝ monasterioꝝ ⁊ locoꝝ monialiū dicti ordinis cō-
 tributiones ipsas psoluere differunt ⁊ recusant in ipsius ordi-
 nis dispendiū p̄ parte vestra nobis fuit humiliter supplicatū/
 vt super his oportune p̄uidere de benignitate apostolica dig-
 naremur. Nos igitur de p̄missis certam noticiā non habentes
 huiusmodi supplicationib⁹ inclinati vobis ⁊ cuilibet vestrū per
 vos vel aliū seu alios quascūq; abbatissas ⁊ priorissas mona-
 sterioꝝ ⁊ locoꝝ huiusmodi p̄ tempore existētes/ad soluē-
 dum annuatim cōtributiones p̄ capitulū generale imponēdas
 huiusmodi fm̄ statuta dicti ordinis quotiens fuerit oportunū
 per censurā ecclesiasticam apellatione postposita cōpellendi
 ⁊ astringendi plenā ⁊ liberam auctoritate ap̄lica tenore presen-
 tium cōcedimus facultatem. Nō obstantib⁹ constitutionibus
 ⁊ ordinationib⁹ apostolicis/necnō statutis ⁊ consuetudinibus
 monasterioꝝ locoꝝ ⁊ ordinis predictoꝝ iuramēto cōfirma-
 tione apostolica vel quacūq; firmitate alia roboratis ceterisq;
 cōtrarijs quibuscūq; aut si abbatissis ⁊ priorissis prefatis/ vel
 quibusuis alijs cōmuniter vel diuissim a sede apostolica indul-
 tum existat quod interdicti/suspendi/vel excōmunicari nō pos-
 sint per litteras apostolicas nō facientes plenā ⁊ expressam /ac
 de verbo ad verbum/de indulto huiusmodi mentionē. Datū
 Mantue Anno incarnationis dominice M.cccc.lxx.vij.kl. Au-
 gusti. Pontificatus nostri Anno primo.

Motabile multum utile ⁊ necessariū.

*De origine ⁊ causis Commen-
 darum, ac necessitate Contri-
 butionum ordinis.*

Dno clariori intelligentia istorum priuilegiorum contra comendas notandum quod ordo sanctus a sui origine non legitur commendarum plaga fuisse percussus/saltem in gallia nisi usque circa annum dñi. **M**.cccc.l. quo tempore in alijs ordinibus comendarum ignis inualescebat. **M**obrem patres ordinis sibi precauere cupientes/gratiã dñi **J**ohannis pape. **xiiiij.** nec non ipsius confirmacione a dño **N**icolao pp. **v.** ac decretum dñi **C**alisti pape. **iiij.** premissa obtinuerunt. **T**empore vero dñi **P**ij pape. **ij.** qui cepit circa annum dñi **M**.cccc.lxx. comendarum incedium absque obstaculo diuersis medijs apertum videbatur/ita ut pene tota **G**asconia maiorque francie et burgundie portio sequi videretur/multis discoloribus religiosis ut abiecto discipline iugo licentius suas explerent voluptates quantum poterant fauentibus. **E**x quibus multisque alijs obliquitatibus ultra totale status spiritualis et monastici eneruationem/ac monasteriorum in temporalibus spoliacionem/gravissima alia secute sunt inconuenientia contributionum videlicet maxima diminutio. **E**t nihilominus expensarum pro alicuius defensionis seu succursus impetracione tam apud sedem apostolicam quam erga principes solito abundantius effusio. **N**e autem ordo totus in preceps et perditionem laberetur pro fuit cisterciensis patrie ordinis matrem ex sua paupertate membris et filiis pro viribus succurrere/et inde ordinis debita ad cistercium vehementer sicut docent capituli generalis computationes crescere. **I**ndeque etiam necesse fuit subsidia quedam caritatiua super ordinem per generale capitulum extunc renouare et imponere. **I**ste enim et sequentes provisiones contra tantos morbos non nisi cum maximis impensis obtineri potuerunt.

Non solum ordo comendis istis tunc grauari cepit/sed etiam per vniuersa mundi climata plures episcopi et eorum officiales ceperunt pretendere vel usurpare iurisdictionem ordinariam in monasterijs/et super personas ordinis. **A**lij a summo pontifice commissiones ad visitandum loca ordinis impetrauerunt et illas exequi temptauerunt/sicut in **A**nglia dñs **C**antuarieus. **I**n **S**chocia dñs episcopus sancti andree. **I**n **P**olonia. **et**. **A**lij tam sua potestate quam litterarum apostolicarum rigore graues pecuniarum exactiones a monasterijs exigebant/et abbates multum affligebant. **P**lures quoque commedatarij

tam seculares /z nōnulli inberbes /spurij /magnatoꝝ q̄ vnuer
 soꝝ alioꝝ ordinū p̄fessi nō solū iurisdictionē in monasterijs
 sibi cōmendatis vsurpabāt / sed etiā alia monasteria vtriusq̄
 sexus ab illis dependē visitatoꝝ /z ad nutū disponere p̄sume
 bant /cū tñ de sacris honestatib⁹ /z cerimonijs ordinis penitus
 nihil scirent /z minus curarent /vnde /z tanta excreuit in multis
 regionib⁹ discoloria vt multi monachi /z moniales quis esset ve
 rus ordinis habitus ignorarent. Deniq̄ alius periculosissim⁹
 nascebatur morbus /scilicet quasi vbiq̄ assignatio pensionum
 super monasterijs / que tamē immortales reddebantur / cum
 eo decedente qui vnā recipiebat statim alteri conferebatur /
 quādoq̄ etiam eas p̄mutabant /z ad voluntatē transferebāt.

C Singulis annis prochdolor tantarū calamitatū clamores
 cū eiulatu lamentabili ad generale capitulū deferebant / Ex q̄
 bus veri ordinis zelatoꝝ ingenti cruciatu affligebant / **C**li
 debant etiā inimicos ordinis bona ipsi⁹ iuxta p̄phete maledic
 tū deuorare / **C**lidebant multos ecclesie p̄latos quasi ad totalē
 status monastici desolationē /z extinctionē esse resolutas / **C**li
 debant nō paucos ex potētioribus seculi p̄ncipibus ambicio
 soꝝ suāsu nedū cōmendas recipere / sed etiā terribili importu
 nitatē multis p̄curare. **C**lidebant plures ex fratrib⁹ suis male
 viuētēs / minas dare / visitatoꝝ /z patrib⁹ q̄ si in aliquo corri
 gerent aut molestarent ilico monasteriū in eozū despectū com
 mendarēt / **C**lidebant monachoꝝ turbā maximā / ad omnē dis
 solutionis inordinationē paratā / cōmendas / vtpote statū in
 quo laxatis habent in vitiōꝝ turpitudinē nullo corrigēte de
 fluere possent / affectare / **C**lidebāt tantā rerū deordinationē q̄
 /z ipsimet vltimi monasterioꝝ suozū abbates dicebant cū certi
 tudine q̄ monasteria post eozū obitū cōmendarent / **C**lidebāt
 plures de ordine extremas sup his lamentationes effundere /
 sed paucissimos qui occurrere vellent seu in aliquo adiuuare
 curarēt apparere / vt iure ordo sanct⁹ cōquerēdo dicere posset in
 firmata est in paup̄tate virtus mea / multos filios enutriui /z ex
 altavi / ipsi autē spreuerūt /z dereliquerūt me. **I**ndies augebant
 /z p̄ualebant miserie /z p̄secutiones /z vnde ordini subuenirent

nō habebāt veri ordinis zelatores. Ad deū corda leuātes/gem
mitibus ⁊ lachrymis terrā replebāt/celū pulsabant curiā cele
stē constanti virtute p querendo auxilio sollicitabant.

Cabserūt prius ad dñm Piū papā. iij. honestā p vnū de q̄t
tuor primis legationē/qui tanq̄ ab olim notus pōtifici vt po
tuit puisiones istas obtinuit/que ⁊ si vsq̄ quaq̄ multis ad vo
ta nō appareant/fecerunt tñ quod potuerūt/tum qz necdū pp
ter morbi nouitatē oportuna remedia nouerant/tū quia vt dī
ctum est quasi oēs orbis moderatores/exceptis anglic ⁊ Ber
manus/p cōmendis cōspirasse videbant. Et idcirco nō quevo
lebant p tunc obtinere potuerunt.

Demū altissimus in misericōdia ⁊ miserationib⁹ afflictōz gemi
tum respiciens deuotorū ordinis rursus corda inflammavit/
vt iterū pie memorie dñs Hymbertus abbas cistercij ad sanc
tissimū Sixtū papā. iij. destinaret/vbi post multos labores ⁊
optimorū priuilegiōzū impetrationes/vitam p grege suo fini
uit/illū imitatus verū pastōrē qui pro ouibus aīam posuit.

Successu autē tēporis odore ⁊ virtute dictōz puilegiōz mul
torū de ordine corda cōualuerūt/⁊ talib⁹ armis cōmuniti plu
res cōmendatarios etiā in sup̄mis curijs tam sūmi pontificis
q̄z plamētorū Paris ⁊ Tholose alijsq̄ excelsis iusticie officinis
inuasērūt ⁊ ibi dño fauente maximū auxiliū in fauorē ordinis
auxiliūq̄ dictōzū priuilegiōzū inuenerūt. Tandē deuoti ordi
nis amatores ex dictōzū auxiliōzū degustatione cōfortati pro
felici cōsūmatione restorationis ⁊ reparatōis ordinis/nos p
fatū Johannē abbatē cistercij licet omniū alioz mīmū/ad san
ctissimi dñi Innocentiū pape viij. pedes/nullā a nobis excusa
tionē recipere volentes/ire coegerūt/Quib⁹ nolentes volen
tes acquiescēdo benignissimū patrē ⁊ p̄ssimū pontificē/ab in
eunte quidā etate ordini deditū inuenimus/qui sepi⁹ se verū
ordinis p̄tectorē ⁊ cultorē nominās ⁊ ope cōprobās/ea q̄ loco
suo habent liberalissime ⁊ p̄ntissime cōcessit priuilegia.

Sed quia res tā grandes sine magnis expensis tractari nō
possunt/necesse fuit sollicitudinib⁹ istis currentibus/generalis
capli puidentiā aliqua sup ordinem imponere subsidia. Cūq̄

multos minus gratos ad dictorum subsidiorum solutionem viderit dignum duxit anno nonagesimo iuxta domini Innocentij expressum mandatum/moderationem circa contributiones annuas iuxta multiplices precedentium temporum conclusiones aponere. Tum ne propter defectum solutionis contributionum ordo indefensus desoleat. Impossibile enim est hanc aut similem republicam etiam mendicantium non nisi cum magnis sumptibus dirigere. Nullus autem honestus animus diceret ordinis statum esse relinquendum. Tum ne de cetero ad dictorum subsidiorum impositionem seu ad banchariorum cum usura refugium deinceps sit recurendum. Tum ne tam diu cistercium/tenuis in temporalibus ordinis mater/pro filiis longe ea potentioribus contra iusticiam et equitatem amplius grauetur. Tum ut habita decenti provisione ad supportandum onera ordinis/omnia ipsius agenda concorditer sicut hactenus tractetur/et aduersariis ipsius potenti virtute contradicatur nobilissimisque ista privilegia ad effectum deducantur. Nam cum nonnunquam ad dictum dominum Innocentium recurriendo sit dictum quod instantia quorundam principum aliqua aduersus dicta privilegia concesserit/paterna beniuolentia respondisse fertur. Amore dei considerare non esse paruum rem vniuersalem regere ecclesiam/et necesse est sepius in multis minoribus ipsis complacere principibus/ut in maioribus rei christianitatis assistant. Sed habetis optima et fortiora privilegiorum suffragia et propugnacula/defendite vos in iusticia/in qua et etiam apud nos fauores inuenietis rationabiles. Hec dicta sunt ut posterius aliquid de statu ordinis cognoscant/cognoscentesque persecutiones ordinis premissas/cautius et diligentius sub timore dei incedant/et liberalius contributiones persoluant/de quibus quolibet anno in generali capitulo fidelis ratio clare exhibetur.

Confirmatio decreti et constitutionis perpetue domini Johannis pape. xxiij. iam per dominum Nicolaum papam. v. confirmate. **N**ullus qui de dicto ordine non existat cuiuscumque

alterius religionis / status / conditionis / dignitatis / aut preeminētie / etiam cardinalatus possit habere quācumq; p̄sidentiam / gubernationē / administrationē per se vel alios / directe vel indirecte in ordine cisterciēn. **Cū** clausula q̄ fides adhibeatur vidimus sicut originali / vide ad longum textum quia melius ⁊ clarī⁹ dici nō posset / **Cum** clausula q̄ trāsumpto fides adhibeatur.

I

Ius Ep̄us servus servorū dei. **Ad** perpetuā rei memoriā. **A**postolice sedis nobis iniuncte desuper servitutis officiū mentem nostrā excitat et inducit vt circa ea que pro statu prospero monasteriorū Cisterciēn ordinis / ⁊ in illis pie vite dedicatarū personarū pro futura conspicimus operos studijs intendamus / ⁊ his que p̄pterea facta fuere cōperimus / vt illibata persistant apostolici muniminis adiiciamus firmitatē ⁊ ea concedamus que desuper sunt oportuna. **D**udum siquidē a felicitis recordationis **N**icolao papa. v. p̄decessore nostro littere in quib⁹ bone memorie **B**aldasaris ep̄i Tusculanēn tunc **J**ohānis. xxiij. in sua obedientia de qua partes ille erant nūcupati inserunt littere emanarunt tenoris subsequētis. **N**icolaus Ep̄s servus servorū dei. **Ad** perpetuā rei memoriā. **I**nter cetera orbis ecclias / monasteria / ⁊ alia pia loca monasteriū cisterciēn **B**abilonēn diocē

ac cisterciē ordinē affectu beniuolo psequētes illa psonis eis
 p̄sidentib⁹ libēter cōcedim⁹ que ipsarū ac monasterij z ordinis
 p̄dictorū fauorē z cōmoda respicere dinoscūtur. **D**udū siquidē
Baldasaris olim ep̄i **T**usculanē in sua obediētia de qua par-
 tes tunc erant **J**ohannes. xxiij. nūcupati in fauorē dicti mona-
 sterij ac illi⁹ abbatis/necnō coabbatū z abbatissarū dicti ordi-
 nis p̄ tēpore existentū emanarūt littere tenoris subsequētis.
Johannes **E**ps seruus seruorū dei **A**d p̄petuā rei memoriā
Ad salutare regimē ac incremēta p̄ficua dilectorū filiorum or-
 dinis **C**isterciē qui in agro plantatus dñico vberes fruct⁹ ad
 laudem diuini nominis z odorē suauitatis p̄ducit assidue in
 vltimos orbis fines/paterne p̄siderationis dirigētes intuitus
 z cupiētes vt eo vigilantī⁹ atq; deuotius altissimo impendere
 valeant iugiter famulatū quo maiori quietudine in cōtempla-
 tione sedula diuinorū salubriter p̄fruentur/ac deuotis suppli-
 cationib⁹ dilectorū filiorū abbatis z cōuentus monasterij **C**i-
 sterciē **B**abilonē dioc./ necnō coabbatū z abbatissarū dicti
 ordinis cisterciē in hac parte fauorabiliter annuētes hac p̄sen-
 ti cōstitutione p̄petuo duratura/z auctoritate ap̄lica decerni-
 mus statuētēs/q; de cetero in p̄fato ordine **C**isterciē/aut eius
 mēbris nullus qui de dicto ordine nō existat cuiuscūq; alteri⁹
 religionis ordinis status dignitatis aut p̄minentie fuerit eti-
 am si cardinalat⁹ dignitate fulgeret ap̄lica vel alia quauis au-
 ctourate possit vel debeat p̄sidentia/gubernationē/admini-
 strationē/aut p̄minentia aliquis p̄ se vel alios/directe vel in-
 directe/aut quouis quēsito colore quōlibet impetrare obtine-
 re/regere/administrare/vel gubernare quōcūq; aut qualiter-
 cūq; decernētes exnūc irritū z inane si secus sup his a quoquā
 quauis aucte scienter vel ignorāter cōtigerit impostērū quōli-
 bet attemptari/p̄ predicta vero nullū p̄iudiciū afferri volum⁹
 alicui ex venerabilib⁹ fratrib⁹ n̄ris sancte **R**omanē ecclie cardi-
 nalib⁹ in p̄ntiarū in p̄fato ordine cisterciē gubernationē/com-
 mēdā/administrationē/seu p̄sidentia aliq; obtinēti quominus
 illas gerere valeat z tenere iuxta formā litterarū ap̄licarū eidē
 desup hacten⁹ cōcessarū. **N**ulli ergo oīno hoīm liceat hāc pagē

nã nostre p̄stitutionis ⁊ volũtatis infringere/vel ei ausu teme-
 rario p̄traire. Si q̄s aut̄ hoc attẽptare p̄sumpserit/indignatio-
 nẽ omnipotẽtis dei ⁊ beatorũ Petri ⁊ Pauli ap̄loꝝ eius se no-
 uerit incurfurũ. Datũ Constantie. vii. kl. Februarũ. Pontifi-
 catus nostri Anno quinto. ¶ Nos igitur abbati ⁊ monasterio
 necnõ coabbatib⁹ ⁊ abbatissis p̄dictis ampliori desup aminicu-
 lo p̄uidere cupien⁹/ac litteras ⁊ tenorẽ antedictos ratos habẽ-
 tes ⁊ gratos illos auctoritate aplica ⁊ ex certa sciẽtia harũ serie
 innouam⁹/ac vim ⁊ vigorẽ habere decernim⁹/ necnõ statuta
 decreta ac oia alia ⁊ singula in dictis litteris p̄tenta ⁊ quecũq̄
 inde secuta eisdẽ auctoritate ⁊ scientia confirmamus/approba-
 mus/ ⁊ p̄sentis scripti patrociniõ cõmunim⁹. Nõ obstaũ cõsti-
 tutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ aplicis/necnõ omnib⁹ illis que dic-
 tus Balasar ep̄s in p̄fatis litteris suis nõ obstare voluit ce-
 terisq̄ cõtrariis q̄buscũq̄. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hãc
 paginã nostre innouationis/cõstitutionis/cõfirmationis/ap-
 probationis/ ⁊ cõmunionis infringere/vel ei ausu temerario
 cõtraire. Si quis aut̄ hoc attẽptare p̄sumpserit/indignationẽ
 omnipotẽtis dei/ ⁊ beatorũ Petri ⁊ Pauli ap̄loꝝ eius se no-
 uerit incurfurũ. Datũ Rome apud sanctũ Petrũ/ Anno incar-
 nationis dñie M. cccc. liiij. Non̄ Octobris. Pontificatus no-
 stri Anno Octauo. ¶ Nos igit̄ pariformiter ex certa sciẽtia no-
 stra singulas litteras p̄dictas ratas gratas habẽtes illas et in
 eis cõtenta ⁊ inde secuta quecũq̄ auctoritate aplica harũ serie
 innouam⁹/ac vim ⁊ vigorẽ habere foreq̄ subnixas decernim⁹
 ac cõfirmam⁹ ⁊ approbamus p̄sentisq̄ scripti patrociniõ cõmu-
 nim⁹. Decernẽdo qđ p̄sentũ trãsumpto alicui⁹ ep̄alis vel supe-
 rioris curie ecclesiastice sigillo munito/ac signo ⁊ subscriptio-
 ne notarij publici signato in iudicio ⁊ extra tanq̄ ipsis p̄inser-
 tis ⁊ p̄sentibus litteris si exhiberent̄ plena fides adhibeatur
 ⁊ p̄inde stetur/ac si ipse p̄sentẽs ⁊ p̄reinserte littere forent ex-
 hibite vel ostense/nec desuper alterius probationis aminicu-
 lum requiratur. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc pagi-
 nam nostre innouationis/cõstitutionis/cõfirmationis/appro-
 bationis/cõmunionis/ ⁊ decreti infringere/vel ei ausu teme-

rario contraire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumperit/ indignationē omnipotentis dei/ et beatorū Petri et Pauli apostolorum eius se nouerit incursturū. Datum Mantue Anno incarnationis dominice M. cccc. lix. vii. kl. Augusti. Pontificatus nostri Anno primo.

Hanc in forma confirmat dominus Innocentius papa. viij. In codice qui incipit. Regimini vniuersalis/ sicut dñs Sixtus papa. iij. eā confirmauerat.

Confirmatio priuilegij domini Calisti pape. iij. Notu. pprio. et. super amplissima reuocatione omniū bullarū/ gratiarū/ expectatiuarum/ commendarū/ reseruatiōnum/ et quarūlibet nominationū/ prerogatiuarum/ antelationū/ declarationum/ vniōnū/ et exceptionū/ etiam per resignationē/ seu iuris cessionem/ aut alias quibuscunq; etiam cardinalibus/ seu officialibus curie cōcessarum que sup ordinē nostrum nullū locum habere possunt prout clarius et breuius dicitur in textu q̄ aliter abbreviari possunt cum clausula/ **Q**uid vidimus fides adhibeatur.

Ins **E**ps seruus seruorum dei. Ad futura rei memoria. Licet ea que p predecessores nostros Roman pontifices p uide facta fuerunt / et ab eis rite processerunt plena obtineant firmitate. Nos tamen illis interdum apostolici muniminis robur aduicimus / ut eo firmitus illibata persistant quo magis nostro fuerint presidio comunita. **D**udum siquidem felicis recordationis **M**alistus papa. iij. predecessor noster ex certis rationabilibus causis nonnulla statutum / declarationem / cassationem / et irrotationem pro utilitate et conseruatione monasteriorum et locorum ac religiosorum cisterciens ordinis motu proprio ac ex certa scientia / et de plenitudine aplice potestatis fecit / et concessit. put in ipsius predecessoris litteris quas diligenter in cancellaria aplice inspici et examinari fecim / ac quarum tenor inferius est insertus plenius continetur. Nos igitur motu scientia et potestate similibus non ad alicuius instantiam sed de nostra mera liberalitate statutum / declarationem / cassationem / et irrotationem predicta rata et grata habentes / illa et quecumque inde secuta auctoritate aplice confirmamus / et presentis scripti patrocinio comunimus suppledo omnes defectus si quod forsan interuenerint in eisdem. **N**ecnon litteras ipsas vim et vigorem habere ac viribus subsistere decernimus pro presentes non obstantibus constitutionibus aplicis / ac omnibus illis que dictus predecessor in eisdem litteris non ob stare voluit / ceterisque contrariis quibuscunque. Tenor vero ipsarum litterarum de verbo ad verbum sequitur et est talis. **M**alistus **E**ps seruus seruorum dei. Ad futura rei memoria. Ad fructus vberes quos cisterciens ordo in agro militantis ecclesie plantatus dextera domini velut arbor bona produxit hactenus et producit considerationis nostre oculos extendentes aplici fauoris presidium sibi libenter impartimur / et in his que solidationem status / necnon perpetuam pacem et tranquillitatem eiusdem concernunt nos gratiosos et fauorabiles exhibemus. **C**um itaque sicut ad apostolatus nostri peruenit auditum ordini Cisterciensi prefato ac illius monasterijs / personis / atque locis magna piculose

desolationis dispendia imminere noscant ex eo quia nonnulli
 pretextu quorundam litterarum applicarum etiam ad vacatura se ex-
 tendentium in dictis monasteriis atque locis prescribi et posse presu-
 munt. Nos ne per hoc nostre conscientie serenitas remaneat in-
 tranquilla/talium turbationum materias ab eodem ordine procellere
 premissisq; scandalis et inconuenientis quantum nobis ex alto promit-
 titur obuiare/necnon circa hoc salubre remedium adhibere cupi-
 entes motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblate petiti-
 onis instantiam sed ex certa nostra scientia et apostolice potestatis
 plenitudine statuimus nostrasq; intentionis fuisse et esse declara-
 mus/necnon harum serie concedimus quod nulla per nos aut sedem apo-
 stolicam seu nostram vel ipsam aut aliam quauis auctoritate in gene-
 re vel in specie sub quibusuis formis aut uerborum expressioni-
 bus/et cum quibuscunq; etiam individualium et aliarum derogatoriarum
 clausularum etiam talium quod illis per queuis alia apostolica litteras/privi-
 legia/et indulta ipsis etiam signanter specificiter et expresse derogan-
 tia nunc derogatum esse uel fuisse censeatur/seu derogari non pos-
 sit uim et effectum habentibus ceterisque effectui presentium preiudicialibus
 clausulis ac decretis irritantibus quibusuis personis cuiuscunq; sta-
 tus/gradus/dignitatis/ordinis/uel conditionis/etiam si sancte Ro-
 mane ecclesie cardinales/aut sedis apostolice officiales/seu episcopi/ aut
 alterius ordinis abbates/etiam motu et scientia sibi/ seu ad
 regem/principem/uel prelatorum quorumlibet supplicationem/ uel ali-
 quorum resignatorum beneficiorum iuris cessionem uel recompensatio-
 nis/aut alio quouis intuitu/seu in earum fauorem concessa hacten-
 us uel in posterum concedenda expectatiue commende/ aut alie
 queuis littere/facultates/negotiationes/et mandata/necnon pro-
 gatiue/antelationes/declarationes/exceptiones/privilegia et
 indulta/ac facte et forsan faciende/ etiam de primo vacaturis
 monasteriis/prelaturis/dignitatibus/et locis dicti ordinis spe-
 ciales reservationes quorum omnium tenores/ac si de uerbo
 ad uerbum inserti forent presentibus haberi volumus pro ex-
 pressis et que suum nondum sortita sunt effectum quorumque vigore
 in ipsis monasteriis aut eorum aliquo non est alicuius questum
 tum ad monasteria/prelaturas/abbatiales/et alias dicti ordinis

dignitates et loca etiā vtriusq; sexus ordinis hmoi aliquantuliter
 se extendunt/aut quolibet se extendere possunt siue debeant/
 nec monasteriorū et locorū huiusmodi cōuentus religiose pso-
 ne /aut vasalli/etiā vtriusq; sexus ad receptionē alicui⁹/etiam
 auctoritate taliū litterarū et pcessuū exinde habitōrū teneant/
 nec ppter ea interdici/suspendi/vel excōicari possint cassantes
 et irritantes/ac p infectis et nullis habentes illa omnia et singu-
 la talia expectatiuas/gratias/facultates/litteras/nominatio-
 nes/reseruaciones/nominādi/reseruandi/vniendi/et alia man-
 data aplica suū effectū nondū sortita et alia p que effectus pre-
 sentiū quomodolibet impediri posset/vel differri/ac decernen-
 tes illis nullā in iudicio vel extra fidem adhibendā fore/nec cō-
 uentus et psonas eorundē monasteriorū ad receptionē eorundē
 ptertextu litterarū ipsarū teneri. **N**ecnō put est irritū et ina-
 ne si qd secus sup his a quoquā quis auctoritate scienter vel ig-
 noranter imposterū cōtigerit attemptari. **N**on obstantib⁹ si in
 facultatib⁹ et litteris seu mandatis huiusmodi tales apposite fu-
 erint clausule/scz aut si locorū ordinarijs/seu abbatib⁹/abba-
 tissis/vel cōuentibus dicti ordinis/vel quibusuis alijs cōmu-
 niter vel diuisim ab eadē sede indultū sit q ad receptionē vel
 pmissionē alicui⁹ minime teneant/et ad id cōpelli/aut q interdi-
 ci/suspendi/vel excōmunicari nō possint p litteras aplicas nō
 facientes plenā et expressam ac de verbo ad verbū de indulto
 hmoi mentionē/p quā quidē clausulā aut cuiusuis alteri⁹ simi-
 lis vel efficacioris clausule adiectionē vel appositionē decerni-
 mus p sentib⁹ nō fuisse sufficienter derogatū/ac cōstitutionib⁹
 et ordinationib⁹ aplicis/puilegijs quoq; ac statutis et cōsuetu-
 dinibus ordinis et monasterioꝝ iuramento cōfirmatione apli-
 ca vel quacūq; firmitate alia roboratis ceterisq; cōtrarijs qui-
 buscunq;. **N**ulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostro-
 rū statuti declarationis/cōcessionis/cassationis/et irritationis
 infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. **S**i quis aut hoc at-
 temptare psumperit/indignationē omnipotētis dei/ac beato-
 rū **P**etri et **P**auli aploꝝ eius se nouerit incursturū. **D**atū **R**o-
 me apud sanctū **P**etrū Anno incarnatōis dñice **M**.cccc.lviij

iij. kl. Maij. Pontificatus nostri Anno quarto. **C**eterū q̄
 difficile foret p̄insertas et p̄sentes litteras ad singula in quibus
 de eis fides forsā faciēda fuerit loca deferre volumus et apli
 ca auctoritate supradicta decernim⁹ q̄ ipsarū trāsumpto alicu
 ius ep̄alis vel superioris ecclesiastice curie sigillo munito ac si
 gno et subscriptione notarij publici et legalis signato in iudicio
 et extra tanq̄ in ipsis p̄insertis et p̄sentibus litteris si exhiberē
 tur plena fides adhibeat⁹ ac p̄inde stetur ac si ipse p̄inserte et p̄
 sentes littere forent exhibite vel ostense. Nulli ergo oīno ho
 minū liceat hanc paginam nostrorū cōfirmationis/cōmunitio
 nis/suppletionis/voluntatis/et decreti infringere/vel ei ausu te
 merario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumperit/in
 dignationē omnipotētis dei/et beatorū Petri et Pauli aposto
 lorū eius se nouerit incurfurū. Datū Mantue Anno incarna
 tionis dñice. M. cccc. lix. vij. kl. Augusti. Pontificatus nostri
 Anno primo.

Premissam bullā cōfirmat dñs Sixtus papa. iij. in bulla q̄
 incipit Regimini vniuersalis. Et similiter dñs Innocētius pa
 pa. viij. in bulla sub forma codicis/que incipit Regimini vni
 uersalis ecclesie.

Perpetuū decretū q̄ bona monasterio
 rū ordinis sint cōmunia et in monasterio
 cōseruentur/et per cōmendatarios seu eo
 rum officarios non alienentur. **E**t su
 per hoc obedire debent ordinationi vi
 sitatorum ordinis appellatione non ob
 stante. **E**t visitatio monasteriorū cōmen
 datorum et aliorum eis subiectoꝝum per

abbatem cistercij ⁊ quattuor p̄imos so-
 lum fieri debeat ⁊ illos dumtaxat religi-
 oſi debent recipere ⁊ in eorum manibus
 p̄feſſionem emittere. **¶** officiales mo-
 naſteriorum cōmendatoꝝ qui debent eſ-
 ſe ordinis p̄feſſi ſubiiciuntur correctio-
 ni ⁊ punitioni patrum abbatū ⁊ aliorum
 viſitatoꝝ ordinis ⁊ ſi debitam iſſis mo-
 naſterijs ⁊ conuentibus nō preſtiterint
 obedientiā per iſſos viſitatoꝝ coeꝛce-
 antur. **¶** abbas cistercij ⁊ quattuor p̄i-
 mi poſſunt gubernatoꝝ monaſtorioꝝ
 huiuſmodi ad illoꝝ reedificationem
 et ad p̄uidendum conuentui et ad fa-
 ciendum ea que abbates tenerentur ſi
 monaſteria haberent abbatem compelle-
 re. **¶** commendatarij eadem iuramen-
 ta facere tenentur ſicut abbates cum ad-
 ditione q̄ conuentib⁹ p̄uidebunt ſuf-
 ficienter de pane/vino ⁊ pictantia per re-
 ligioſos ordinis et nō per ſeculares. **¶**
 quādiu monaſteria ſunt commendata
 monachi tenentur annualem confeſſio-
 nem facere ⁊ et ſuum p̄p̄rium dare patri

visitatoꝝ seu alicui de quattuor p̄imis
¶ officiales spirituales ⁊ tēporales mo-
 nasterioꝝ comendatarioꝝ sint p̄fessi or-
 dinis ⁊ clauēs cartarū librarie ⁊ iocaliū
 custodiāt. **¶** officiales dictoꝝ monaste-
 riorum debent iurare corā conuētu q̄ fi-
 deliter colligent bona/ defendent iura/ et
 ipsa fideliter exponent ad vtilitatem mo-
 nasteriorum.

I

Ius Ep̄us seruus seruoꝝ dei. Ad
 p̄petuā rei memoriā Sup gre-
 gem dominicū nobis licet imeritis. desu-
 per creditū extēdentes vigilis speculato-
 ris officiū in decore ac felici statu sacre re-
 ligionis cisterciensis ingenti mentis exul-
 tatione reficimur p̄spicientes potissime
 q̄ monachi dicti ordinis p̄ bonoꝝ operū
 exercitiū ⁊ p̄clara sanctitatis merita p̄ce-
 dentes ceteros ad diuine maiestatis ob-
 sequiū retrahunt p̄ exemplū vitam ducēdo p̄ssimā diuinisq̄
 laudibus ex quib⁹ gloria tollitur altissimi acurati⁹ insistendo
 vnde digne ducimur eiusdē ordinis ac illi⁹ p̄sonarum obuiare
 dispendiis ⁊ nostre p̄uisionis ope/ ita salubriter p̄uidere q̄ or-
 do ip̄e illiusq̄ p̄sone monasteria ⁊ loca optate felicitatis in spi-
 ritualibus ⁊ tēporalibus p̄ficiant incrementis/ hinc est q̄ nos
 dilectoꝝ filioꝝ Johannis abbatis cistercij ac generalis capi-
 tuli ordinis cisterciēsi in hac parte supplicationib⁹ inclinati hoc
 p̄petue cōstitutionis edicto auctoritate aplica ⁊ ex certa sciētia
 statuimus/ decernim⁹ ⁊ declaram⁹ q̄ omnia bona monasterio-
 rum ⁊ alioꝝ locoꝝ dicti ordinis sint cōmunia ⁊ q̄ vasa argen-

tea & ctenodia & alia quecuq; bona ad decorē & ornamentū ab-
 batis & cōuentus cuiuslibet monasteriorū eorundē maneat &
 cōseruentur in quolibet monasterio ordinis antedicti quodq;
 vasa ctenodia & bona p̄dicta p̄ cōmendatarios ipsoꝝ monaste-
 riorū / vel eorū officarios vendi vel alienari nō possint seu de-
 beāt quoquō / sed visitatores eiusdē ordinis officarios predic-
 tos ad obseruationē statuti decreti / & declarationis huiusmodi
 p̄ censuras ecclesiasticas & alia oportuna iuris remedia subla-
 to cuiusuis appellacionis obstaculo ap̄lica auctoritate cōpelle-
 re valeant / & teneant. **V**isitatio quoq; monasteriorū et locorū
 eorundē ac eis subiectorū que incōmendā tenent & p̄ tempore
 obtineri cōtigerit ad abbatē cisterciē & quattuor primos cui-
 bet in sua generatione iuxta formā antiquoꝝ priuilegioꝝ ei-
 dem ordini concessorū p̄tineat / ac monachi ipsoꝝ monasterioꝝ
 cōmendatorū abbatē cisterciē p̄ tempore & quattuor primos
 huiusmodi dūtāt ad eādē visitationē recipere / & in eorū ma-
 nibus p̄fessionē emittere debeant & sint astricti. ipsiq; abbas &
 quattuor primi eosdē monachos visitare / corrigere / & punire
 iuxta criminū & excessuū exigentiā punire debeant & teneant.
Officiales vero dictoꝝ cōmendatoꝝ monasteriorū qui eiusdē
 ordinis religiosi fuerint vel existāt correctiōi / punitiōi & emēda-
 tioni patriabbatū & alioꝝ visitatorum dicti ordinis sint subie-
 cti / & si debita ipsis monasterijs & illorū cōuentibus seu mona-
 chis nō prestiterint obedientiā p̄ visitatores dicti ordinis pu-
 niātur & coherceant / ac abbas cisterciē & quattuor primi / nec-
 nō quilibet ipsoꝝ gubernatores & cōseruatores ipsoꝝ mona-
 steriorū cōmendatorū ad reedificandū illorū edificia neces-
 saria & in bono statu manutenendū / ac etiā ad puidendū de-
 bite & honeste cōuentibus monasteriorū eorundē & alia facien-
 dū que abbates ibidē facere tenerent si monasterijs cōmenda-
 tis huiusmodi p̄sderent similiter cōpelleere valeant / qd̄q; om-
 nes & singuli cōmendatarij monasteriorū eorundē anteq; illo-
 rum possessionē regiminis & administrationis bonoꝝ assequā-
 tur solitū iuramentū videlicet qd̄ bona imobilia ad suū mona-
 steriū p̄tinentia non vendent nec alienabunt / aut in pignora-

bunt/seu de nouo infeudabunt/ et alias in forma solita put ve
 ri abbates ipsorum monasteriorum prestare consueuerunt/ et quod etiam
 conuentualibus panem/vinum/pictantiam per aliquem de fratribus dicti
 ordinis et non per seculares personas/cerimonias vel alias dicti or
 dinis honestates ignorantes/ministrabit seu ministrari faciet
 prestare debeant et tenent. **I**tem declaramus sufficere quod quod diu mo
 nasteria vel loca ipsa in commendam tenebuntur/illozum monachi
 annualiter dumtaxat faciant confessionem/et suum proprium eorum pa
 tri visitatori aut alicui ex quattuor primis reuelent seu tradant.
Quodque prior et superior in eisdem commendatis seu commendandis
 monasterijs officiales spirituales et temporales/ac cellararius
 qui clauis cartarum librarie et aliorum localium monasterij habe
 at predicti ordinis professi et non officiales seculares existentibus
 religiosi ordinis per commendatarios etiam si sancte Romani ec
 clesie cardinales fuerint instituantur. **S**acrista vero infirmarius
 et portarius alijque officiales intra monasteria huiusmodi com
 morantes coram conuentibus eorundem monasteriorum quod illorum bo
 na temporalia recolligent tuebuntur et defendent/et bene colligi
 facient/ac ipsa exponet iuxta statuta apostolica de premissis ex
 pressam mentionem facientia iuramentum prestare debeant et te
 neantur. **D**ecernentes irritum et inane si secus super his a quoque
 quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attempta
 ri. **N**ulli ergo oino hominum liceat hanc paginam nostrorum statu
 ti/decreti/declarationis/et constitutionis infringere/vel ei ausu
 temerario contraire. **S**i quis autem hoc attemptare presumpserit
 indignationem omnipotentis dei/et beatorum Petri et Pauli apo
 stolorum eius se noverit incursum. **D**atum Mantue Anno in
 carnationis dominice M. cccc. lix. **P**ridie Noni Augusti. **P**o
 tificatus nostri Anno primo.

Et visitatores ordinis nullius commen
 datarij/vel alterius quesito consensu pos
 sunt omnia ordinis monasteria visitare

refoꝛmare personas coꝛrigere eas ad alia
 monasteria transferre et alias idoneas vs
 qꝫ ad sufficientē numerum surrogari/nec
 non cōmendatarios eozūqꝫ negotioꝝum
 gestoꝛes compellere ad solutionē contri
 butionum sicut abbates dictoꝝum mona
 sterioꝝum eozū predecessoꝛes/ ⁊ ad ple
 num visitationis ⁊ coꝛrectionis officium
 exercere inuocato auxilio bzachij secu
 laris.

Ius **E**p̄s seruus seruoꝝum dei. Ad fu
 turā rei memoriaꝫ. **I**nter cete
 ros ordines in vniuersali ecclesia stabilitos
 quibus nos pretulit clementia saluatoris
 Cisterciēꝫ precipuis affectibus psequētes
 pro singulorum ipsius ordinis monasterio
 rum coꝛseruatione vt in eis maiestas altis
 simi collaudetur iugiter in benedictionibus
 gratiarū suiꝫqꝫ glorioꝝi nominis cultus ⁊ sa
 cre religionis obseruantia vigeant/ aciem
 attente considerationis extendimus/ ac circa ea per que felici
 bus ipsoꝝum successibus consulatur quantum nobis ex alto
 permittitur partes nostre sollicitudinis fauorabiliter adhibe
 mus. Sane pro parte dilectoꝝum filioꝝum **B**uidi cisterciēꝫ/ nec
 nō ceteroꝝum cisterciēꝫ ordinis monasterioꝝum abbatū nobis nup
 exhibita petitio cōtinebat/ qꝫ licet ex regularibꝫ institutis dicti
 ordinis auctoritate ap̄lica approbatis/ necnō de antiqua ⁊ ap
 probata hactenusqꝫ ac tāto tpe pacifice obseruata p̄suetudine

q̄ in cōtrariū memoria nō existit visitatores ipsi ordinis ad vi-
 sitandū illi monasteria p̄ tempore deputati/ tam p̄ directio-
 ne p̄sonarū in eis altissimo famulantū q̄ ipsoꝝ monasterioꝝ
 reformatione statutis temporibus singula monasteria p̄dicta
 eisq̄ p̄sidentes z in illis sub regulari habitu degentes p̄sonas
 tam in capite q̄ in membris visitare z reformare/ necnō in eis
 quecunq̄ ad plenū visitationis officiū p̄tinere/ ac ipsarū perso-
 narū directionē cōcernere dinoscunt/ s̄m deū z instituta huius-
 modi pagere cōsueuerint ipsiq̄ visitatores iuxta cōmissi eis of-
 ficij debitū q̄ plura ex monasterijs p̄dictis/ que p̄ diuersas eti-
 am in dignitatib⁹ ecclesiasticis constitutas p̄sonas in admini-
 strationē vel cōmendā obtinētur visitare z reformare/ necnon
 eorundē p̄sonarū correctioni z emēdationi intēdere voluerint
 z p̄ posse tentauerint. Quia tamē administratores z cōmen-
 datarij p̄dicti/ siue eoz vicarij vel officiales eos ad visitationē
 z reformationē huiusmodi quib⁹ ipsa monasteria z p̄sone plu-
 rimū indigere noscūtur faciendas recipere z admittere/ necnō
 cōtributiones ad quas ratione monasterioꝝ eorundē ex cōces-
 sione z ordinatione apostolica dicto ordini efficaciter obligan-
 tur/ z quas eozū p̄decessores dictoꝝ monasterioꝝ abbates q̄
 fuerunt p̄ tēpore p̄soluerunt contra iusticiā soluere recusarunt
 hacten⁹ z recusant/ ipsa monasteria in sp̄itualib⁹ z tempozali-
 bus multipliciter deformatā remanserūt/ ac in eis non solū re-
 gularis obseruantia z monastica disciplina extincta sunt. Cle-
 rum etiā in eozū aliquib⁹ licet opulentissimis pauci residēt mo-
 nachi/ z in plerisq̄ diuersoꝝ ordinū p̄sone labe apostasie z alijs
 respersi criminib⁹ sine lege z timore domini viuētes cōmoran-
 tur in grauē diuine maiestatis offensam religiōis opprobrium
 p̄niciosum exemplū fidelijū/ z scandalū plurimozū. Quare pro
 parte abbatū p̄dictoꝝ nobis fuit humiliter supplicatū/ vt ordi-
 nis z monasterioꝝ eorundē indēnitatibus ne ad totalē ruinā
 deformationēq̄ deueniat oportune prouidere de benignitate
 ap̄lica dignaremur. Nos igitur qui ex officij pastoralis mini-
 sterio nobis licet imeritis sup̄na dispositione cōmissi ecclesiaz
 z monasterioꝝ omniū dispendijs occurrere z p̄fectibus inten-

dere iure tenemur hmoi supplicationibus inclinati auctoritate
 aplica hac ppetuo valitura cōstitutione statuim⁹ et ordinamus
 q̄ ipsius ordinis visitatores qui p tempore erunt auctoritate
 p̄sentū absq̄ alicuius licentia vel p̄sensu quotiens oportunū
 fuerit omnia et singula ipsius ordinis monasteria/ etiā si illa q̄
 busuis p̄sonis ecclesiasticis pontificali vel quauis alia ecclesia
 stica dignitate p̄dictis cōmēdata/ aut in administrationē p̄ces
 sa seu cōmissa fuerint iuxta sacrorū canonū et instituta predic
 ta visitare et reformare/ ac illorū p̄sonas corrigere/ et si id eis ex
 pediens videat p̄sonas ipsas ad alia eiusdē ordinis monaste
 ria transferre/ atq̄ alias idoneas eorū loco vsq̄ ad sufficientē
 numerū substituere et surrogare/ cōtributiōes quoq̄ predictas
 auctoritate p̄pria exigere/ eosdēq̄ administratores et cōmēda
 tarios/ siue eorū negociorū gestores quēadmodū eorū p̄deces
 sores ipsoꝝ monasterioꝝ abbates qui p tempore fuerūt ad id
 cōpellere/ necnō quecūq̄ alia facere statuere et ordinare libere
 et licite valeant que ad plenū visitationis et correctionis officiū
 p̄tinere noscunt et put scōm deū reformationi/ directioni/ ac p
 spero statui monasterioꝝ et personarū huiusmodi cognouerint
 expedire. **C**ōtradictores quoslibet et rebelles p censurā ecclesi
 asticā et alia oportuna iuris remedia cōpescendo/ inuocato ad
 hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. **N**ō obstaſt quibus
 cūq̄ priuilegijs/ exemptionib⁹/ libertatibus/ indulgijs/ et gra
 tijs/ tam cōmendatarijs et administratorib⁹ q̄ alijs p̄sonis pre
 dictis p nos vel sedē apostolicā sub quauis forma vel expressi
 one verborū cōcessis/ etiā si de illis eorūq̄ totis tenorib⁹ ha
 benda esset in p̄sentibus mentio sp̄alis/ quibus omnib⁹ inq̄n
 tū per ea visitatorū eorundē officiū impediri aut retardari pos
 set derogari volumus et derogamus expresse/ ipsis alias in suo
 plenario robore duraturis ceterisq̄ cōtrarijs quibuscūq̄. **N**ul
 li ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre cōstitutionis or
 dinationis/ volūtatis/ et derogatiōis infringere/ vel ei ausu te
 merario cōtraire. **S**i quis autē hoc attemptare presumpserit/
 indignationē omnipotentis dei/ et beatorū **P**etri et **P**auli apo
 stolorum eius se nouerit incursum. **D**atum Rome apud sanc

tum Petrum Anno incarnationis dominice ab. cccc. lxj. iij.
Idus Aprilis. Pontificatus nostri Anno quarto.

**Bulla super duabus regulis cancellarie
apostolice / de reuocatione expectatiua-
rum / reservationum / vnionum / annexio-
num. ꝛc.**

In Xps seruus seruorum dei. Ad fu-
turam rei memoriam. Cunctis dis-
ponentes fidelibus iusticiam ministrari teno-
res quarundam per nos dudum editarum con-
stitutionum que die quinta mensis Septem-
bris / Anni incarnationis dominice Millesimi
quadringentesimi quinquagesimi oc-
taui publicate fuerunt ad instantiam dilecti fi-
lij magistri Jacobi Buroi vicedomini ec-
clesie Remensi scriptoris et familiaris nostri
se illis pro sui conseruatione iuris indigere asserentis presentibus an-
notari fecimus volentes et decernentes quod huiusmodi sic insertis
tenoribus stetur / et plena fides adhibeatur ubicumque in iudicio
vel extra exhibiti fuerint vel ostensi / quarumquidem constitutio-
num tenores sequuntur / et sunt tales. Item suorum predecessorum
vestigijs inherendo reuocauit quascumque gratias expectatiuas
necnon alias que super quibus per cancellariam apostolicam littere in
forma solita expediri consueuerunt reservationes de quibus suis
etiam patriarchalibus / metropolitanis / et alijs cathedralibus eccle-
sijs a monasterijs et beneficijs vacaturis cum mandatis de pui-
dendo et extensionibus inde secutis per dictum predecessorem in
favorem quoruncumque et quibuscumque / etiam si sint sancte Romane
ecclesie cardinales concessas et factas / ac facultates nomi-
nandi / et reservandi / ac conferendi prerogatiuas et indulta / que
circa gratias et reservationes huiusmodi ab eodem predecessore

emanarunt quo ad ea in quibus nondū sortite sunt effectum. Item rationabilib⁹ suadentib⁹ causis ipse domin⁹ noster omnes vniones/annexiones/et incorporaciones de quibusuis cathedralib⁹/necnō alijs ecclesijs/ac monasterijs/dignitatibus/psонатibus/officijs/ac beneficijs et locis ecclesiasticis/qualiacūq; fuerint inuicē vel alijs ecclesijs/monasterijs/mēsis/dignitatib⁹/psонатibus/officijs/beneficijs/et locis quomodolibet apostolica vel alia quauis auctoritate factas que suum sortite non sunt effectū/ac quecūq; cōcessiones et mandata sup vnionibus/annexionibus et incorporationib⁹ taliter faciēdis reuocauit/cassauit et irritauit/nulliusq; decreuit existere firmitatis/nec alicui quascūq; clausulas vel adiectiōes in quibusuis apostolicis/etiā que motu pprio et ex certa scientia pcesserant vel emanauerant litteris quomodolibet cōtentas aduersus reuocationē/cassationē/et irritationē huiusmodi noluit aliquaten⁹ suffragari. Nulli ergo omnino hominū liceat banc paginā nostre voluntatis et constitutionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare psumpserit/indignationē omnipotētis dei/et beatorū Petri et Pauli apostolorum eius se nouerit incursturū. Datum Aduentue Anno incarnationis dominice Millesimo quadringentesimo quinquagesimono no. xij. kl. Septēbris. Pontificat⁹ nostri Anno primo.

Et transumptis alicuius episcopalis simul et abbatialis curie sigillis munitis/ ac duorum seu plurium legalium notariorum subscriptionibus et signis subscriptis omnimoda fides sicut originalibus litteris adhibeatur.

I

Ius **A**ps seruus seruoꝝ dei. **D**i-
lectis filijs abbati ⁊ cōuentui
monasterij cisterciēsi **B**abiloneſi dioceſ.
Salutē ⁊ aplicam benedictionē. **S**olet
aplice ſedis copioſa benignitas honeſtē
votis poſcentiū benigne annuere/ ⁊ p eo
rū ac monaſteriorū in quib⁹ diuinis ob-
ſequijs mancipati ſunt indēnitatib⁹ ſa-
lubriū puidere. **S**ane p parte veſtra no-
bis nuper exhibita petitio cōtinebat/ q̄
licet vobis ac p̄fato ⁊ alijs monaſterijs veſtri ordinis q̄ plura
priuilegia/exemptiōes/libertates/imunitates/ ⁊ indulta fue-
rint ab aplica ſede ꝓceſſa. ꝓut in diuerſis litteris aplicis deſup
cōfectis que in archiuo eiꝯdē monaſterij ad ꝓpetuā rei memo-
riā cōſeruant̄ plenius cōtineſ. **Q**uia tñ ſepe cōtingit q̄ ꝓpter
emergentiū negociōꝝ oportunitates ⁊ cauſas/ ⁊ alias ꝓtrouer-
ſias que ſup bonis dicti ordinis ſepi⁹ oriunt̄ ipſaꝝ l̄ſaꝝ teno-
res ad Romanā curiā ⁊ alia remotiſſima loca in diuerſis iudi-
cijs vos exhibere oportet/ vos iſtātis tēporis maliciā viarūq̄
discrimina ⁊ locoꝝ diſtantiū nō imerito formidantes l̄ſas ⁊ ꝓ-
uilegia h̄mōi ad loca remota deferre ꝓtimeſcitis quo ſit vt ex
hoc veſtra ⁊ monaſteriorū eorūdē iura depereant/ ⁊ eoꝝ bona
multipliciter diſſipent̄ in nō modicū veſtrū ⁊ monaſteriorū eo-
rundē ꝓiudiciū ⁊ grauamen. **Q**uare p parte veſtra nobis fuit
hūiliter ſupplicatū/ vt indēnitati veſtre ſup his oportune ꝓui-
dere paterna diligētia curaremus. **N**os itaq̄ h̄mōi ſupplicatio-
nibus inclinati/ auctē aplica tenore ꝓſentiū decernim⁹/ ac vo-
bis pariter indulgem⁹ q̄ tranſumptis alicui⁹ ep̄aliſ ſimul ⁊ ab-
batialiſ curie ſigillis munitis/ ac duozū ſeu pluriū legaliū no-
tarioꝝ ſubſcriptionib⁹ ⁊ ſignis ſubſcriptis ⁊ ſubſignatis om-
nimoda fides adhibeat̄/ eiſq̄ in iudicio ⁊ extra/ ac v̄bicunq̄ fu-
erint exhibita vel ꝓducta ꝓinde ſtetur/ ipſaꝝ trāſumpta oīmo-
dā rei ſeu facti certitudinē faciāt/ ⁊ illud idē robur obtineāt in
oībus ⁊ ꝓ oīa/ ac ſi ip̄a originalia priuilegia/ ſeu littere foret ex-
hibita vel oſtenſa. **N**ulli ḡ oīno hoīm liceat banc paginā no-

stre cōstitutionis ⁊ indulti infringere/vel ei ausu temerario cō-
traire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē oī-
potentis dei/ac beatorū Petri ⁊ Pauli ap̄torum ei⁹ se nouerit
incursturū. Datū Rome apud sanctū Petrū/Anno incarn̄i dñi
ce **Ab. cccc. lxxij. iij. kl. Julij. Pōtificatus n̄ri Anno quinto.**

Confirmationē Clemētine a domino Pio papa. ij. vide an-
te Clemens papa. iij.

Confirmationē Benedictine a domino Pio papa. ij. vide
ante Benedictus papa. xij.

Priuilegi dñi Sixti pape. iij.

Omnes ordinis p̄sone cuiuslibet sex-
us ⁊ cōditionis/ac etiā donati/familiares
iconomi/ ⁊ p̄curatores possūt in mortis
articulo/ cū salutarī penitētia absolui ab
omnib⁹ ⁊ singulis excōis/suspēn/ ⁊ inter-
dicti/ ⁊ alijs sentētijs censuris et penis ec-
clesiasticis. Necnō ab oībus criminib⁹/
excessib⁹/delictis/ ⁊ peccatis quibuscūq;
etiā sancte sedi reseruatīs/ plenariā abso-
lutionē ⁊ remissionē/ac sanctissimū iubi-
leū/ siue omnes indulgētias quas tēpo-
re iubilei Rome existentes visitantes ec-
clesias ad hoc deputatas cōsequunt̄ reci-
pere **E**t q̄ si mors inde nō sequat̄ poterit
hec gratia seu indulgētia totiens quoties